

ACTUAR PELS DRETS DE SALUT SEXUAL I REPRODUCTIVA DES DE LA BASE

El Fòrum Generació Igualtat Paris 2021, celebrat del 30 de Juny al 2 de Juliol 2021 de forma virtual i organitzat per ONU Dones, el govern de França i el govern de Mèxic en aliança amb organitzacions de la societat civil va posar de manifest el gran esforç que s'està fent a nivell global per a donar visibilitat a la lluita per la Igualtat de Gènere des d'una perspectiva interdisciplinària.

Un dels eixos estratègics de la lluita per la igualtat entre dones i homes és el ple accés de les dones als seus Drets Sexuals i Reproductius així com la promoció de polítiques, plans i accions orientades a implementar aquests drets i a garantir la justícia social per a totes les dones i les nenes arreu del món amb independència del seu origen, raça, religió o condició social.

La lluita històrica a favor dels Drets Sexuals i Reproductius de les dones ha recorregut un llarg i difícil camí fins assolir el reconeixement i la protecció dels mateixos però els resultats encara són fràgils. Molts dels assoliments en aquest àmbit són reversibles fent palès que els cossos de les dones continuen a l'abast de posicions conservadores i tradicionalistes i que aquestes posicions continuen tenint influència pel que fa als processos de presa de decisions en assumptes claus de salut i d'igualtat.

La interseccionalitat dels Drets Sexuals i Reproductius inclou components com ara la prostitució, l'accés a l'avortament segur i lliure i la protecció de la salut de les persones transsexuals. El debat respecte als drets de les persones que exerceixen la prostitució va ésser recurrent durant el Fòrum Generació Igualtat i va comptar amb intervencions realitzades per experts i professionals de la salut així com per activistes procedents d'organitzacions de la societat civil.

La discussió sobre els drets de les persones que exerceixen la prostitució va comptar amb defensors(es) i detractors(es). Es van expressar posicions molt polaritzades on els/les defensors(es) de l'exercici de la prostitució voluntària i no coactiva varen

advocar per un ampli reconeixement dels drets laborals, sanitaris i socials de les persones que exerceixen la prostitució. Per la banda dels(es) detractors(es) que, en una gran part procedien del moviment feminista, es va argumentar que la prostitució és una forma d'exercir la coerció sobre els cossos de les dones a través de la seva cosificació i mercantilització.

L'exercici d'un debat fluid i ric en arguments vàlids per a totes les parts, reflecteix la necessitat i els beneficis de promoure aquests espais de discussió i d'assolir consens per tal de formular i implementar polítiques adreçades a la protecció dels drets de tothom.

Per altra banda, l'accés a la interrupció voluntària de l'embaràs continua essent limitat i penalitzat arreu del món. Cada dia, centenars de dones veuen restringit o prohibit l'accés a l'avortament segur, la qual cosa amenaça les seves vides i alhora promou xarxes criminals que se'n beneficien de la pràctica de l'avortament clandestí.

En els darrers anys, als moviments que socaven els drets de les dones i més específicament el dret a l'avortament segur s'han sumat moviments xenòfobs i anti-LGTBIQ que fan palès que aquests tipus de mobilitzacions responen al desig de controlar els cossos de les dones i de condemnar i jutjar a les persones que s'atreveixen a no respectar els rols assignats en el moment de néixer. Per això, la reivindicació d'accedir a l'avortament segur no és només una lluita aïllada sinó que més aviat en forma part d'una lluita per a la consecució dels drets humans.

Se'n fa feixuc pensar que, després de tants anys de lluita a favor dels Drets Sexuals i Reproductius, continuem depenent de decisions polítiques preses per altri, generalment homes. El fet de que les dones encara siguem dependents de tercers per a tenir la possibilitat de decidir sobre els nostres propis cossos, ja sigui la interrupció de l'embaràs o la decisió voluntària d'exercir la prostitució, posa en evidència la fragilitat del principi d'igualtat que malgrat estar catalogat com un principi universal en molts casos no es reconeix ni s'aplica.

La confluència entre la cerca de la igualtat de gènere i els assumptes relatius a les persones transsexuals i la comunitat LGTBIQ dona rellevància a la perspectiva feminista

i interseccional a fi de prendre en consideració el reconeixement dels Drets Sexuals i Reproductius de les minories.

Durant el Fòrum Generació Igualtat es van fer recomanacions per part d'experts activistes i representants d'organitzacions civils internacionals adreçades als governs i a les organitzacions internacionals sobre la necessitat de despenalitzar la prostitució voluntària, ja que la seva criminalització ataca drets fonamentals com el dret al treball, el dret a l'assistència sanitària i el dret de les dones a decidir sobre els seus propis cossos.

Una altra recomanació estratègica va ésser la importància d'assignar fons sostenibles i continuats a les organitzacions feministes que donin suport tècnic per tal de reforçar l'accés a l'avortament segur i afavorir la implicació d'aquestes organitzacions a processos d'incidència política i de transformació de l'estatus quo.

També es va recomanar la inclusió de processos orientats a l'atenció de minories, com a les persones transsexuals i el col·lectiu LGTBIQ, a tot el marc general d'assistència sanitària i psicosocial. Educar i sensibilitzar no només als professionals de la salut sinó també als funcionaris pot garantir l'accés de tothom a la salut.

La promoció d'espais de debat afavoridors de la confluència d'idees, posicions i arguments permet l'intercanvi d'experiències i dona visibilitat a les accions i les iniciatives desenvolupades a través d'organitzacions locals. Aquestes organitzacions poden ésser l'avantguarda en la lluita per la Igualtat de Gènere i pels Drets Sexuals i Reproductius si reben suport financer i institucional.

Marianella Botta
Coordinadora Programes
Associació Salut i Família

NOTA: L'Associació Salut i Família va estar representada per la Sra. Marianella Botta al Fòrum Generació Igualtat Paris 2021.